

**Ioannis Tollenarii Brvgensis e Soc. Iesv Specvlvm
Vanitatis Sive Ecclesiastes Solvta Ligataq. Oratione
Dilvcidatvs**

Tollenaer, Jean de

Antverpiæ, 1635

Metrica Paraphrasis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68633](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68633)

tes, ad ærurnas vitæ præsentis cum Ecclesiaste reuer-
tamur, pluresque rationes congeramus, quæ vitam hanc
acerbam reddunt & ingratham.

SECTIO SECVNDA.

ECCLESIASTES.

VERS. 4. Rursum contemplatus sum omnes la-
bores hominum, & industrias animaduerti pa-
tere inuidiæ proximi: & in hoc ergo vanitas,
& cura superflua est.

5. Stultus complicat manus suas, & comedit car-
nes suas, dicens:

6. Melior est pugillus cum requie, quàm ple-
na vtraque manus cum labore, & afflictione
animi.

METRICA PARAPHRASIS.

LACRYMIS bonorum saucius, luctu satur
Mali leuamen corde dum vago sequor,
Ereçtioris indolis studia mihi
Pepulere nubes. Ecce contemplor viros,
Quorum saluti patriæ sudor fluit:
Seu quos tribunal litibus raucum suis,
Seu quos cruenti Martis exercet labor.
Lunat intueri publicæ natos rei,
Seu qui tot artes eruunt industria,
Pregnantis vtero, siue qui sophiæ hortulis
Politioris ingenI flores legunt;

Seu

Seu quos ab imâ face discernit polo
Cognata virtus. Heu ! quod hic etiam dolor
Mentis serenum nubilat. Solidum nihil
Humana studia, quo suos pascant, habent.
Nulli scaturit gaudij ad purum latex :
Namque ecce liuor dente tabifico petit
Virtute quidquid altum, & ingenio eminens,
Post se relinquit noctis ignaue chaos,
Iterque calo tendit, & luci inuidens,
Si quâ arte possit, nube subtexit diem.
Quemnam illa pestis liquit intactum ? suam
Vix orbe nato, & orbe vix natis luem
Transfudit. Anne fallor ? An primus cruor
Fusus Caini dextera Ultrices Dei
Exterminando crimini implorat faces ?
Quid tu Rachele genite, delictum patris,
Miserrande iuuenis ? cuius exuviis pater
Lacrymas cruori miscuit. Verè effera
Te viperino dente percussit fera,
Quin ipse Nemees magnus Alcides timor
Licet Erymanthi monstra prostrârit solo,
Immaniolem sensit inuidie feram.
Quid tamen in arma surgit, ac telo impari
Liuor duellat ? Gloria inuidiâ altior
Virtutis, orbis ima despicens, locat
Sedem inter astra, quâ rotas Phœbi trahit
Radiatus Æthon. Saliat in neruum licet
Proles pharetra, ac tela subducant diem ;
Sagitta Phœbi nulla violabit iubar,
Sagitta feriet nulla virtutis iubar.
Ringatur usque, & usque marcentes voret
Liuor medullas, seque disruiet suis

Curis

Curis perustus; nil aget tamen miser.
 Non hæc ad arces ducit indigetum via,
 Cruciarî honesto, gloriæ nubem obdere,
 Mœrere lætis. Quisquis astriferam domum
 Virtutis ambit, arduos calles terat,
 Quâ tot superbos gloria Heroës rapit.
 Sed frustra adhortor, verbaque in ventum sero:
 Ignava mentes facta degeneres probant.
 Stultus plicatis manibus, ac cælum intuens,
 Similis hianti, tabidas carnes vorat,
 Et ossa rodens, languido solatio
 Sustentat animum: satius angusto lare
 Farris pugillo placita sestantem frui,
 Quàm mille curis, mille luctantem malis,
 Veraque palmâ arctare congestas opes.
 Quæ digna inertî præmia inuidiæ precer?
 Inter aliena degat ætatem bona:
 Nil triste videat, videat infauftum nihil.

PROSA EXEGESIS.

*Inuidia vi-
 tium diabo-
 licum.*

ALTERVM hîc malorum caput assignat Ecclesia-
 stes, quæ vitam hanc acerbam reddunt & luctuo-
 sam, inuidiam scilicet, quâ nulla pestis est antiquior, &
 nulla præsentior. Ab hac enim calamitatum omnium
 ac miseriarum scaturigo: ab hac ruina totius humani
 generis; ab hac denique mors ipsa traxit exordium.
 Sap. 2, 23. Deus enim creauit hominem inextermabilem, ait alibi Sa-
 piens noster, inuidiâ autem diaboli mors introiuit in orbem
 terrarum. Itaque qui diabolicum hoc vitium nuncupa-
 rit, ad incunabula quidem sua monstrum hoc deduxe-
 rit, sed tamen leuioris monetæ, quàm pro rei gravita-
 te, nomen procuderit. Siquidem vt primis generis no-
 stri